

Dosarul nr. 3r-30/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderăș, E. Bejenaru)

DECIZIE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursul depus de Întreprinderea Individuală „Manea Chiril”,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Întreprinderea Individuală „Manea Chiril” împotriva Întreprinderii Municipale
„Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” cu privire la anularea ordinului nr. 22
din 12 decembrie 2018,

împotriva încheierii din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care
s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Întreprinderea Individuală
„Manea Chiril”,

c o n s t a ț ă :

La 15 martie 2019, ÎI „Manea Chiril” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎM „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” cu privire la anularea
ordinului nr. 22 din 12 decembrie 2018.

Întreprinderea Individuală „Manea Chiril” a solicitat anularea ordinului nr. 22
din 12 decembrie 2018 cu privire la consumul fraudulos de apă.

Prin hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia,, sediul Central
cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Manea Chiril” s-a respins, ca
neîntemeiată.

La 25 septembrie 2019, ÎI „Manea Chiril” a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, solicitând
admiterea cererii, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de
admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a declarat
inadmisibilă cererea de apel depusă de ÎI „Manea Chiril”, deoarece motivarea
apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 30 decembrie 2019, ÎI „Manea Chiril” a declarat recurs împotriva încheierii
din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs,

casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei încheieri de admisibilitate a cererii de apel depusă de ÎI „Manea Chiril”.

În motivarea recursului ÎI „Manea Chiril” a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată și prevederile legale aplicate, deoarece cererea prealabilă a fost depusă conform Legii contenciosului administrativ și cauza urma a fi soluționată conform aceleași legi. Soluționarea cauzei în acest mod este contrară prevederilor art. 258 alin. (1) din Codul administrativ care stipulează că procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate pînă la 1 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prealabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia.

Recurenta a relatat că despre existența încheierii din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a aflat de pe portalul instanțelor de judecată, nu a recepționat nici încheierile instanței de apel prin care a fost fixat termenul de înlăturare a neajunsurilor și nu a cunoscut când urma să depună apelul motivat, care era pregătit.

Totodată, ÎI „Manea Chiril” a menționat că nu a recepționat hotărârea motivată din 11 septembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, luând cunoștință cu aceasta prin intermediul portalului instanțelor de judecată.

Mai mult, recurenta a reiterat că din cauza stării de sănătate, Manea Chiril este nevoit să meargă la instituțiile medicale și nu se află la domiciliu, iar la momentul pretins de recepționare a hotărârii, nu putea să o recepționeze, fiind la tratament nu a semnat și nici nu cunoaște despre aplicarea semnăturii. Astfel, a considerat că prin declararea ca inadmisibilă a cererii de apel, a fost lezat în drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și de Tratatul internațional la care Republica Moldova este parte.

Suplimentar, ÎI „Manea Chiril” a specificat că în motivarea încheierii sunt strecurate un șir de neconcordanțe și contradictorialități, sunt indicate părți care nu au relevanță la cauza dată, care atentează la drepturile participanților la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Astfel, în conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, din sensul normei de drept enunțate se constată că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis

încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Prin scrisoarea nr. 23467 din 20 decembrie 2019, Curtea de Apel Bălți a expediat participanților la proces, copia încheierii din 13 decembrie 2019 (f.d. 78), însă date despre recepționarea încheierii contestate la materialele cauzei nu sunt.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 30 decembrie 2019 de ÎI „Manea Chiril” este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele dosarului rezultă că, la 15 martie 2019, ÎI „Manea Chiril” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” cu privire la anularea ordinului nr. 22 din 12 decembrie 2018.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, Judecătoria Drochia, sediul Central prin hotărârea din 11 septembrie 2019 a respins, ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Manea Chiril” (f.d. 52, 61-66).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 septembrie 2019, ÎI „Manea Chiril” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 68).

Colegiul judiciar atestă că hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediu Central, a fost expediată apelantei la 04 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, cu aviz de recepție (f.d. 67), fiind recepționată de ÎI „Manea Chiril” la 11 noiembrie 2019, fapt confirmat prin copia avizului anexat la materialele cauzei (f.d. 71).

Ulterior, prin încheierea din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de ÎI „Manea Chiril”, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 75-77).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de ÎI „Manea Chiril” împotriva hotărârii din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediu Central, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, care precizează că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Alineatul (2) al art. 232 din Codul administrativ, stipulează că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării

hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin urmare, din materialele cauzei se constată că, la 25 septembrie 2019, recurenta ÎI „Manea Chiril” a depus la Judecătoria Drochia, sediul Central, cererea de apel nemotivată, menționând că motivele de fapt și de drept vor fi indicate într-o cerere suplimentară (f.d. 68). Totodată luând în considerare că ÎI „Manea Chiril” la 11 noiembrie 2019, a luat cunoștință cu hotărârea motivată a Judecătoriei Drochia, sediul Central, urma să depună până la 11 decembrie 2019 la instanța de apel, motivele pe care se întemeiază cererea de apel.

Mai mult, referitor la argumentul recurentei ÎI „Manea Chiril” despre faptul că nu a recepționat hotărârea primei instanțe, deoarece Chiril Manea în perioada respectivă se afla la tratament în instituțiile medicale, Colegiul judiciar îl apreciază ca neîntemeiat, deoarece avizul de recepție demonstrează faptul că hotărârea a fost recepționată, iar în cazul în care Chiril Manea într-adevăr a fost internat în instituția medicală, urma să prezinte probe întru confirmarea alegațiilor menționate.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că încheierea instanței de apel este întemeiată, or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar conform alin. (2), lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

Argumentul recurentei ÎI „Manea Chiril” precum că instanța de apel urma să stabilească un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, nu poate fi reținut, deoarece rezultând din aceste prevederi legale, instanța de judecată stabilește un termen pentru înlăturarea neajunsurilor doar în cazurile prevăzute de art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), care nu cuprinde și cazul în care cererea de apel nu este motivată.

Cu privire la argumentul recurentei despre faptul că cererea prealabilă a fost depusă conform Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și cauza urma a fi soluționată conform aceleași legi, instanța de recurs menționează că art. 258 alin (3) din Codul administrativ prevede că procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, prevederile art. 258 alin. (1) din Codul administrativ urmează a fi aplicate doar pentru procedura administrativă și procedura prealabilă, nu și pentru procedurile deja inițiate de contencios administrativ, adică după depunerea cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile [Codului de procedura civilă](#), cu excepția art.169–171.

Cu referire la argumentul că nu a semnat avizul de recepție și nici nu cunoaște despre aplicarea semnăturii, instanța de recurs învederează că potrivit scrisorii de

însoțire nr. 22790 din 04 noiembrie 2019, hotărârea motivată a fost expediată la adresa indicată însăși de către administratorul ÎI „Manea Chiril”, Chiril Manea, r-nul Drochia, s. Țarigrad (f.d. 67). Astfel, art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă, stipulează că dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa.

Prin urmare, luând în considerare că este aplicată semnătura pe avizul de recepție (f.d. 71), se consideră că hotărârea motivată a fost recepționată de către administratorul ÎI „Manea Chiril”, Chiril Manea personal sau de către rudele acestuia.

Mai mult, referitor la argumentul recurentei ÎI „Manea Chiril” că în motivarea încheierii sunt strecurate un șir de neconcordanțe și contradictorialități, sunt indicate părți care nu au relevanță la cauza dată, care atentează la drepturile participanților la proces, urmează a fi aplicate prevederile art. 249 din Codul de procedură civilă, prin depunerea unei cereri de corectare a greșelilor, în cazul în care instanța nu a făcut-o din oficiu. Or, acest argument nu poate să constituie un temei de casare a încheierii contestate.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, instanța de recurs conchide că recurenta ÎI „Manea Chiril” s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, fiind conștientă de faptul că la 11 noiembrie 2019 a recepționat hotărârea din 11 septembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivate.

În concluzie, Colegiul relevă că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătorec contestat.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că în cazul admiterii unui astfel de recurs, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, Colegiul judiciar amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu

orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de ÎI „Manea Chiril” împotriva încheierii din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (2), 258 alin. (3) din Codul administrativ, 428 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Întreprinderea Individuală „Manea Chiril”.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Manea Chiril” împotriva Întreprinderii Municipale „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” cu privire la anularea ordinului nr. 22 din 12 decembrie 2018.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan